

1 - Rikoksen uhrin oikeudet

Mitä tietoja saan viranomaisilta (esim. poliisilta tai syyttäjältä), jo ennen kuin rikosilmoitus on tehty?

Heti ensimmäisen yhteydenoton yhteydessä poliisin on annettava uhrille seuraavat tiedot:

1. minkälaista tukea on saatavilla ja mitä kautta;
2. menettelyt, joiden mukaisesti rikosilmoitus on tehtävä, ja uhrin asema asiaa koskevassa menettelyssä;
3. miten ja millä edellytyksillä uhri voi saada suojelua;
4. miten ja millä edellytyksillä uhri voi saada oikeudellista neuvontaa, oikeusapua tai muuta neuvontaa;
5. miten ja millä edellytyksillä uhrilla on oikeus saada korvausta;
6. miten ja millä edellytyksillä uhrilla on oikeus tulkkaukseen ja käännösapuun;
7. jos uhri asuu muussa jäsenvaltiossa kuin siinä, jossa rikos tehtiin, mitä toimenpiteitä, menettelyjä tai erityisjärjestelyjä on käytettävissä hänen etujensa turvaamiseksi Maltassa;
8. menettely, jonka mukaisesti uhri voi tehdä valituksen siinä tapauksessa, että poliisi ei kunnioita hänen oikeuksiaan;
9. yhteystiedot asian käsittelyä varten;
10. saatavilla olevat korjaavan oikeuden palvelut.

miten ja millä edellytyksillä uhrille voidaan korvata rikosoikeudenkäyntimenettelyyn osallistumisesta aiheutuneet kulut.

En asu maassa, jossa rikos tapahtui (voi koskea joko unionin kansalaista tai unionin ulkopuolisen maan kansalaista). Miten oikeuksiani suojellaan?

Maltassa asuvalla rikoksen uhrilla on oikeus tehdä rikosilmoitus poliisille Maltassa, vaikka rikos olisi tapahtunut toisessa jäsenvaltiossa. Kun rikosilmoitus on tehty, Maltan poliisin on lähetettävä se viipymättä sen jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, jossa rikos tapahtui, paitsi jos Maltan poliisi aloittaa menettelyn itse.

Mitä tietoja minulle annetaan, jos teen rikosilmoituksen?

Poliisin on annettava rikosilmoituksen tekemisestä kirjallinen vahvistus, jossa mainitaan keskeiset tiedot rikoksesta. Uhrilla on lisäksi oikeus saada pyynnöstä tietoa seuraavista:

1. päätös menettelyn lopettamisesta tai tutkinnan keskeyttämisestä tai siitä, ettei poliisi ryhdy toimiin rikosentekijää vastaan;
2. rikosoikeudenkäynnin aika ja paikka sekä rikosentekijää vastaan nostettujen syytteiden sisältö;
3. asiassa mahdollisesti annettu lopullinen tuomio;
4. tiedot rikosoikeudenkäynnin etenemisestä;
5. rikosentekijän vapauttaminen tai pakeneminen vankeudesta sekä toimenpiteet uhrin suojelemiseksi tällaisessa tilanteessa;

A ja c kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa uhrille on esitettävä päätöksen perustelut tai yhteenveto päätökseen johtaneista syistä.

Onko minulla oikeus maksuttomiin käännös- ja tulkkauspalveluihin (poliisin tai muiden viranomaisten kanssa asioidessa tai rikostutkinnan ja oikeudenkäynnin aikana)?

Poliisin on varmistettava, että rikoksen uhri ymmärtää ja tulee ymmärretyksi. Jos uhri ei puhu maltaa eikä englantia, hänellä on oikeus tehdä rikosilmoitus kielellä, jota hän ymmärtää, tai tulkin avustamana.

Miten viranomaiset huolehtivat siitä, että ymmärrän heitä ja he minua (jos olen lapsi tai vammainen henkilö)?

Viestinnässä on käytettävä selkeää ja helposti ymmärrettävää kieltä, ja siinä on otettava huomioon uhrin henkilökohtaiset ominaisuudet, kuten mahdollinen vamma, joka saattaa vaikuttaa hänen kykyynsä ymmärtää tai tehdä itsensä ymmärretyksi. Lisäksi uhrilla on oikeus ottaa mukaansa ensimmäiseen tapaamiseen poliisin kanssa valitsemansa henkilö, jos hän tarvitsee rikoksen vuoksi apua ymmärtääkseen tai tullakseen ymmärretyksi. Jos uhri on vammainen tai alaikäinen, poliisi pyytää aina apua tukiviraston (Agenzia Appogg) sosiaalityöntekijöiltä ja tarvittaessa myös muilta alan toimijoilta.

Rikoksen uhrien tukipalvelut

Mitä kautta uhri voi saada tukea? Ohjaako poliisi uhrin automaattisesti tukipalvelujen piiriin?

Ensimmäisen tapaamisen yhteydessä poliisi antaa uhrille tietoja siitä, millaista tukea hän voi saada ja mitä kautta. Tämä voi tarkoittaa lääketieteellistä tai psykologista tukea tai esimerkiksi apua vaihtoehdoisen majoituksen järjestämisessä. Lisäksi poliisin olisi viipymättä ohjattava uhri tukipalvelujen pariin.

Miten rikoksen uhrin yksityisyyttä suojellaan?

Tukipalvelu on luottamuksellinen.

Edellyttääkö tukipalvelujen saaminen rikosilmoituksen tekemistä?

Tukipalvelut ovat saatavilla jo ennen rikosilmoituksen tekemistä.

Uhrin henkilökohtainen suojele, jos häntä uhkaa vaara.

Millaista suojeleu uhri voi saada?

Poliisin on välittömästi huolehdittava uhrin turvallisuudesta, jos arvioinnin perusteella näyttää siltä, että hän on vaarassa. Jos poliisi katsoo, että rikosentekijä on vaarallinen, hänet voidaan pidättää ja asia voidaan viedä kiireellisesti tuomioistuimen käsiteltäväksi, jotta tuomioistuinta voidaan pyytää määräämään hänet vangittavaksi.

Uhri voi myös pyytää tapauksen käsittelystä vastaavaa poliisia ohjaamaan hänet uhrien suojeleu koskevaan ohjelmaan. Uhrin on annettava vakuutus siitä, että hän todistaa rikosentekijää vastaan oikeudenkäynnissä. Jos poliisi on vakuuttunut siitä, että uhrin antama todistajanlausunto tai muu häneltä saatu näyttö on asian kannalta tärkeä, hän pyytää ylintä syyttäjää (Avukat Generali) sijoittamaan uhrin suojeleuohjelmaan. Ohjelma voi kattaa myös perheenjäsenet ja muut sukulaiset. Se koostuu yleensä toimenpiteistä, joilla varmistetaan uhrin henkilökohtainen turvallisuus ja/tai hänen omaisuutensa suojeleminen.

Keneltä saan suojeleu?

Poliisilta.

Arvioidaanko uhrin tilannetta sen selvittämiseksi, voiko rikosentekijä aiheuttaa hänelle lisävahinkoa?

Poliisi tekee tämän arvioinnin.

Arvioiko joku tapauksen sen toteamiseksi, voiko rikosoikeusjärjestelmä aiheuttaa uhrille lisävahinkoa (rikostutkinnan ja oikeudenkäynnin aikana)?

Jos oikeudenkäynnin aikana käy ilmi, että on yhä olemassa vaara, poliisi voi pyytää tuomioistuinta antamaan suojelumääräyksen uhrille ja hänen perheelleen.

Millaista suojelua erittäin haavoittuvassa asemassa olevat uhrin voivat saada?

Perheväkivallan uhrin sijoitetaan turvakoteihin.

Onko alaikäisillä uhreilla erityisiä oikeuksia?

Jos uhri on alaikäinen, vanhempi tai huoltaja voi tehdä rikosilmoituksen.

Jos vanhemmat tai huoltaja eivät voi edustaa uhria eturistiriidan vuoksi tai jos uhri on ilman huoltajaa oleva tai perheestään eron joutunut alaikäinen, tuomioistuin nimittää omasta aloitteestaan asianajajan tai oikeusavustajan edustamaan tätä.

Rikos johti lähiomaiseni kuolemaan. Mitkä ovat oikeuteni?

Rikoksen lähiomaisella on samat oikeudet kuin rikoksen uhrilla.

Lähiomaiseni joutui rikoksen uhriksi. Mitkä ovat oikeuteni?

Voit tehdä rikosilmoituksen uhrin sijasta, jos olet uhrin puoliso, vanhempi, lapsi, sisarus tai huoltaja.

Voiko rikoksen uhri osallistua sovitteluun? Millä ehdoin? Onko rikoksen uhri turvassa sovittelun aikana?

Uhrin ja rikosentekijän välinen sovittelu on käytettävissä rikosoikeudenkäynnin aikana, kun rikosentekijä myöntää olevansa syyppä rikokseen tai hänet todetaan siihen syylliseksi. Tämän jälkeen on useita tapoja käynnistää sovittelu tuomioistuinten (*Qrati tal-Ġustizzja*) kautta. Sovittelun aloittamista koskevan pyynnön voivat esittää tuomioistuimelle syyttäjä ja/tai puolustusasianajaja ja/tai rikosseuraamustyöntekijä.

Jos tuomioistuin hyväksyy pyynnön, asian käsittely siirretään rikoksen uhrin ja rikosentekijän sovittelukomitealle, joka toimii ehdonalaisasioita käsittelevän osaston yhteydessä. Komitea tutkii kaikki asian kannalta merkitykselliset tiedot ja päättää, voidaanko sovittelu aloittaa. Jos komitea päättää siirtää asian sovitteluun, asialle nimetään sovittelija. Sovittelija ottaa yhteyttä sekä uhriin että rikosentekijään ja tapaa heidät ensin erikseen. Vasta tämän jälkeen järjestetään kolmas kokous, johon molemmat osapuolet osallistuvat. Sovittelumenettelyn toteuttamiseksi sovittelijan on varmistettava, että molemmat osapuolet hyötyvät prosessista ja että siitä ei aiheudu uhrille lisävahinkoa.

Missä rikoksen uhrin oikeuksia koskeva laki on saatavilla?

Kyseessä on laki rikoksen uhreista (*Att dwar il-Vittmi tal-Kriminalità*), [Maltan lakikokoelman 539 luku](#).

Sovittelun osalta sovellettava laki on restoratiivista oikeutta koskeva laki (*Att dwar il-Ġustizzja Riparatriċi*), [Maltan lakikokoelman 516 luku](#)

■ Päivitetty viimeksi: 14/04/2025

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetystä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.